1852. N°. 139.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 19 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 18 November.

PROCES-VERBAAL

van de inlevering en opening der Stembriefjes die ten behoeve der keuze van één *Lid der Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft plaats gevonden den* 17 *November* 1852 *in de Gemeente Leyden.*

Het bureau van Stemopneming neemt in de ter inlevering der Stembriefjes bestemde Zaal (de Lakenhal) plaats, des middags te twaalf ure.

Het is zamengesteld uit den Heer Mr. J. C. Bucaille, Wethouder dezer Gemeente, Voorzitter, en de Heeren M. G. Ten Sande en Mr. H. Gevers, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers.

De lijst der Kiezers, die bij de verkiezing in aanmerking komt, mitsgaders een exemplaar van het Koninklijk Besluit van den 9den November 1851, houdende vaststelling van een Reglement, bevattende algemeene bepalingen, betreffende de Kamers van Koophandel en Fabrieken, wordt op de tafel voor het bureau staande, nedergelegd.

De Stembus na onderzocht en volkomen ledig bevonden te zijn, wordt met twee sleutels gesloten, waarvan de eene door den Voorzitter van het bureau, de andere door den Heer ten Sande, als oudsten Stemopnemer, wordt in bewaring genomen.

In de stembus zijn briefjes geworpen door de op de nevensgevoegde lijst vermelde Kiezers. En is dit zonder stoornis der orde afgeloopen.

Te twee ure wordt door den Voorzitter verklaard, dat de ter inlevering der stembriefjes bestemde tijd verstreken is.

Onmiddelijk daarop is de stembus gesloten op de daartoe voorgeschreven wijze.

De bus wordt vervolgens geopend, en bevonden te bevatten *een en tachtig* stembriefjes.

Dit getal, met de lijst der Kiezers die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn, even groot als het getal der Kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het Bureau heeft van onwaarde verklaard *een* stembriefje, als bevattende den naam van een persoon buiten het dubbeltal.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *tachtig*.

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren:

S. J. le Poole, 47, en D. A. Schretlen 33 stemmen.

Heeft alzoo de volstrekte meerderheid verkregen, de Heer S. J. le Poole.

Is derhalve verkozen tot Lid der Kamer van Koophandel en Fabrieken te Leyden, de Heer:

SAMUEL JACOB LE POOLE.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes door de Kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander Procesverbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te Leyden den 17den November 1852.

J. C. BUCAILLE, *Voorzitter.*
M. G. TEN SANDE, } *Stemopnemers.*
HUGO GEVERS, }

— De Fransche Akademie van Wetenschappen heeft aan den Hoogleeraar P. O. van der Chys eene eervolle vermelding toegekend, wegens zijn werk: *De munten der voormalige Hertogdommen Brabant en Limburg.*

— Het *Weekbl. v. h. Regt* van ll. Maandag bevat een vertoog (get. d. P.) ter gelegenheid van het voorstel van het lid der Tweede Kamer, den Heer Wintgens gedaan om een onderzoek te doen naar de oorzaken van het verval en middelen ter opbeuring der visscherij, waarin onder anderen het volgende voorkomt: — Nadat eerst is gezegd dat het niet genoeg is, de premien in te trekken, maar dat men de beschermende reglementen die niet beschermen, maar verderfelijk werken tevens moet afschaffen, men voert het tot bewijs van het verderfelijke dier reglementen een paar voorbeelden aan.

Een besluit van 15 November 1825, zeggende te houden maatregelen tot instandhouding en opbeuring der kustvisscherij in de provincie Holland, bepaalt in art. 6, dat het van den 15den November tot en met den 14den (krachtens een volgend besluit van 29 January 1837) tot den 1sten Feb. ten strengste zal zijn verboden om met eenig schrob- of soortgelijk want te visschen. Dat wil met andere woorden zeggen, dat gedurende dien tijd de visscherij met de netten van allen platvisch gesloten is. Waarom? Volgens de legende en de oude overlevering, omdat men de tarbotten en schollen in het voorttelings-werk, waarmede zij zich in die maanden meer opzettelijk schijnen bezig te houden, niet storen moet; omdat men anders gevaar zou loopen de *zee dood te visschen.* — Het verbod is dus niets anders dan een beschermings-maatregel van de visscherij of den visch. — Onpartijdige natuuronderzoekers en kenners van lateren tijd beweren, dat zij alleen berust op een ouderwetsch kinderachtig denkbeeld, en dat het volstrekt onmogelijk is de zee dood te visschen, al vischt men het gansche jaar door, zooveel men wil. Er zijn echter twee omstandigheden, die niet uit het oog moeten worden verloren.

Vooreerst, gedurende den besloten visschtijd is het geoorloofd te visschen met de lijn; daarvoor wordt zelfs eene premie gegeven. Dit nu ging voortreffelijk goed in 1825, en later, toen des winters de schelvisch en kabeljaauw zich in groote menigte aan onze kusten ophield. Maar wat nu, als er met de lijn niets te vangen is? En dat is werkelijk sedert eenige jaren het geval. Het schijnt, dat dit vischgedierte heeft goedgevonden om te verhuizen; althans dit is zeker, dat zij op de kusten niet meer te vangen is; en nu kunnen wij reglementeren, zooveel wij willen; de menschen moeten gehoorzamen; maar de visschen storen er zich volstrekt niet aan. En wat is nu het gevolg van die schoone bescherming? Dat gedurende den winter de geheele visscherij stilstaat, dat de talrijke visschers-bevolking van alle verdiensten verstoken is, en tot de bitterste armoede vervalt; dat zij haar brood moet zoeken, in plaats van in een eerlijk bedrijf, bij de diaconie en de soepketel.

De tweede omstandigheid is deze. Even waar als het is, dat er met de lijn niet kan gevischt worden, omdat de visch, die zich daarmede vroeger vangen liet, vertrokken is; even waar is het, dat de platvisch zich juist gedurende dienzelfden tijd in groote menigte vertoont aan onze Hollandsche kust, en dat zij daar in groote menigte gevangen wordt, niet door Hollanders maar door vreemdelingen. Want wat gebeurt er? De Engelsche, Fransche en Belgische visschers, voor wie de zee even goed openstaat als voor ons, die met onze verstandige, beschermende reglementen niets te maken hebben, visschen lustig en vlijtig toe op onze Hollandsche kusten, die zij met rijken buit beladen verlaten; en onze visschers, zij mogen het aanzien, en zuchten, en naar de armenkas gaan, om bedeeling te bedelen. Arme lieden! — Dus wat beschermt gij nu eigenlijk? Het monopolie der vreemdelingen. Anders niets.

Een tweede voorbeeld levert de haringvisscherij. Of de haring gevangen wordt in den zomer of in den winter, op St. Jan of St. Jutmis, of er gevischt wordt met hoeken of met bommen; of zij gekaakt of gesteurd, gerookt of gepekeld wordt, het is altijd dezelfde visch; haring is altijd haring. Doch nu schijnt het al weder eene waarheid, dat de gewone zomer-haringvisscherij in de laatste jaren niet voordeelig geweest is. Aan welke natuurkundige oorzaken dit moet worden toegeschreven, weten wij niet; maar dit blijkt er uit, dat de haringen, even weinig als de schelvisschen en de tarbotten, goedvinden zich aan onze reglementen te storen.

Daarentegen doen onze visschers pinken in den winter groote zaken, inzonderheid dit jaar, met den haring; en vangen zij dien in eene nooit gekende menigte. Dus is de zwarigheid gevonden, zult gij zeggen; het verlies van den zomer wordt dan vergoed door den winst van den winter; haring is immers haring; en geld is geld, onverschillig of het in den zomer of in den winter verdiend wordt. Een oogenblik. Gij vergeet eene kleinigheid: onze wetten en reglementen, met hare nooit volprezen bescherming. — Die reglementen zeggen, dat alleen de Vlaardingsche hoekers den haring mogen kaken; dat is met andere woorden, het monopolie hebben van de ware, goede, winstgevende haringvisscherij. Het gevolg daarvan is, dat de haring, door onze kustvaarders gevangen, in plaats van goed gemaakt, bedorven moet worden, alles om den wille der bescherming; dat hij alleen mag verkocht worden als steur- of panharing; — dat de waarde daarvan nu is p. m. *f* 6 per duizend; terwijl dezelfde haring, gekaakt zijnde, *f* 18 à *f* 20 zou waardig zijn.

Hoeveel welvaart, hoeveel winst, hoeveel rijkdom wordt door zulke klein-

gestigheden niet weggesmeten? En hoe s het mogelijk, dat voor een verstandig volk, onder eene verstandige regering? zulke onzalige uitvindingen nog één dag kunnen in stand blijven? En wat beschermt gij nu hiermede? De belangen van het volk of van de algemeene nijverheid tegen het monopolie van weinigen? — Neen. De binnenlandsche handel en nijverheid tegen de concurrentie van den vreemdeling? — Neen. Gij bessbermt het monopolie van de ééne plaats van uw land tegen de anderen; het monopolie van weinigen ten koste van de algemeene welvaart en nijverheid van allen.

Het bovengenoemde voorstel is door den Heer Wintgens ingetrokken op grond van eene inlichting door den Minister van Binnenl. Zaken, waaruit blijkt dat de Regering ook in dien geest denkt, daar de Minister verklaart, dat de weg, die men in de laatste jaren gevolgd heeft, niet duister is. Langzame afschaffing van premiën en voorbereiding tot verandering van wetgeving ten einde de visscherij van knellende banden of drukkende lasten te ontslaan. Verder deelt de Minister mede dat er reeds vele collegiën over dit onderwerp zijn geraadpleegd, en onderscheidene maatregelen genomen zijn, tot voorbereiding eener nieuwe wetgeving op dit stuk.

— Heden middag ten 12 ure is een knecht met name Christiaan Vermeer, oud 21 jaar en te huis behoorende te Amsterdam, terwijl de schipper hem toeriep dat hij van het dek zou gaan, door den harden wind over boord in de Zijl geslagen.

De voorbijvarende melkverkooper Dirk Meel, (wonende alhier aan de Mare,) het gevaar ziende, stuurde zijne schuit naar den wal, sprong in het water, zwom naar den drenkeling en vatte hem bij de hand, doch oogenblikkelijk zonken zij beiden. Een eindwegs verder zijn de lijken, onder toezigt van den Heer Commissaris van Policie Kemna, die zich terstond derwaarts had begeven, omstreeks ten half vier ure opgehaald.

Het is zeer te bejammeren, daar de brave Meel eene zwangere vrouw en twee kinderen nalaat, en hij een goed zwemmer was, even als zijn thans nog in leven zijnde vader, welke een aantal menschen heeft gered.

— In het krankzinnigen gesticht Meerenberg bij Haarlem wordt verlangd een gehuwd-hoofdbeambte, behalve onderscheiden voordeelen, op eene bezoldiging van ƒ 1,200. Men moet zich zoodra mogelijk in persoon vervoegen bij den Directeur Dr. B. H. Everts, aan het gesticht.

— Het graafwerk van het kanaal van de Regge naar Almelo, is voor ƒ 147,000 aangenomen door J. Zwolsman te Kuinre.

— De polder Everinge bij Ellewoutsdijk in Zeeland verkeert in zulk een groot gevaar van doorbraak van den zeedijk, dat de landbouwers hunne tilbare have en vee in veiligheid brengen.

's GRAVENHAGE, 18 November.

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van Dr. Frankel, tot Opperrabbijn te Zwolle.

— De Baron van Doorn van Westcapelle, Minister van Staat en Opper-Hofmaarschalk, is sedert eenigen tijd vrij ernstig ongesteld.

Heden heeft hij eenen zeer onrustigen nacht doorgebragt, en zijn toestand blijft hoogst zorgelijk.

— Uit de laatste berigten omtrent den toestand van den Koning van Zweden en zijne dochter, tot den 9den dezer, blijkt, dat er zich nog geene teekenen van beterschap hadden opgedaan.

— In de residentie is aangekomen en aan het Hôtel de l'Europe afgestapt, de buitengewone Raad en Secretaris van legatie van Rusland bij het Nederlandsche hof, Prins Wiasemsky, komende van Petersburg, belast met het overbrengen van de officiële kennisgeving van het overlijden van Z. Keiz. H. den Hertog van Leuchtenberg.

— Men verneemt, dat de Regering reeds lang eene policiewet op de spoorwegen heeft ontworpen, en dat deze aan de beide spoorwegmaatschappijen is toegezonden, om hare opmerkingen dien aangaande te vernemen.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Zitting van Woensdag 17 November.

In deze zitting zijn verslagen uitgebragt op een drietal adressen, twee omtrent polderbesturen, en een om een toelage tot herstel van wegen onder Asperen. — Waarna de zitting is opgeheven tot Woensdag 24 dezer.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 17 November.

In deze zitting hebben de beraadslagingen plaats gehad over het voorstel van den Heer Wintgens, strekkende om eene enquête betrekkelijk den toestand der nationale zeevisscherijen in te stellen. Nadat onderscheidene leden en ook de Minister van Binnenl. Zaken het woord hadden gevoerd, heeft de Heer Wintgens zijn voorstel ingetrokken, maar tevens verklaard op dit onderwerp te zullen terugkomen, wanneer uit het eerlang betrekkelijk deze aangelegenheid te wachten wets-ontwerp, en de daarbij over te leggen verslagen en adviezen van door de Regering geraadpleegde collegiën en deskundigen voor hem niet dat licht mogt voortvloeijen dat in het belang der zaak als noodig te beschouwen is. — Vervolgens hebben de algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten een aanvang genomen.

De Commissie in wier handen is gesteld het verslag der Regering omtrent den toestand van Nederl. Indië over 1849 heeft haar rapport ter tafel gebragt. De Kamer heeft besloten dat stuk te doen drukken en ronddeelen.

Zitting van Donderdag 18 November.

De beraadslagingen over de begrootingswetten werden voortgezet.

De Heer van Doorn treedt in eenige beschouwingen deswegens.

De Heer Groen van Prinsterer onderscheidene gewigtige punten behandeld hebbende, heeft aan het slot zijner rede, gewezen op de buitengewone tijden, die wij beleven en aan de behoefte aan nationale veerkracht, die thans gevorderd wordt, vooral om allen vreemden invloed, die kan worden uitgeoefend, te weren.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft zoowel den laatsten redenaar, als den Heer van Lijnden, die gisteren het woord heeft gevoerd, breedvoerig beantwoord. Hij zeide ten slotte zijner rede, dat de Regering geen vreemden invloed zal doen werken. Zoo er ooit een tijdstip geweest is, waarop men zich met regt kon beroemen, ten aanzien van het buitenland zelfstandig en onafhankelijk te zijn, dan was het zeker het tegenwoordige. De Regering zou een van hare eerste pligten verzaken, indien zij de onafhankelijkheid en zelfstandigheid van het land niet wist te bewaren. Hij voegde er de verzekering bij, dat zij die thans aan de ministeriële tafel gezeten zijn, eer zouden verdwijnen, dan dat zij zouden toelaten, dat er ooit eenige inbreuk zou worden gemaakt, op de nationale zelfstandigheid en onafhankelijkheid.

De zitting duurt voort.

ROTTERDAM, 17 November.

In den avond van Vrijdag 12 dezer, zijn proefseinen met den electromagnetischen telegraaph, tusschen Rotterdam en Breda, met den besten uitslag gedaan, zoodat er des noods dadelijk gebruik van zou kunnen gemaakt worden.

— De reiziger van het huis in verwwaren, de Heeren Molyn en van Wijk alhier, Conrad Wyngärtner, wien het *Policieblad* als voortvlugtig had opgegeven, is te Berlijn gevangen genomen.

— Ofschoon het ongeluk den 25sten October de 9 varensgezellen overkomen, nog versch in aller gehengen is, waagden zich in den avond van den 12den dezer te Hellevoetsluis weder eenige mannen met eene ijssloep, bij donker weder en hollen wind, in zee, om eene in nood zijnde Hollandsche haringhoeker hulp te verleenen. Men mogt ditmaal gelukkiger wezen, zoo zelfs dat het vaartuig de Hoop vlot werd gemaakt en den 13den vroegtijdig behouden binnenliep.

GORINCHEM, 15 November.

De heden alhier gehouden paardenmarkt was druk bezocht; er waren circa 4000 paarden aan de lijn gebragt, waaronder vele zeer schoone, die ook tot hooge prijzen verkocht werden. Vooral was de handel in jonge paarden zeer levendig, vele Fransche en Brabandsche kooplieden waren aanwezig. — Andere berigten geven dat getal op als slechts 2800 bedragende [zoodat hier dezelfde onzekerheid onder de dagbladen bestaat als omtrent de Valkenburgsche paardenmarkt]; den volgenden dag waren er 5000 runderen ter markt gebragt.

AMSTERDAM, 17 November.

De Heer Elout van Soeterwoude, van 's Hage, die als vertegenwoordiger der Nederl. Protestanten zich had aangesloten bij de deputatie, welke naar Florence was gereisd, om genade of verzachting van straf te vragen voor de wegens godsdienstaangelegenheden veroordeelde echtgenooten Madiai, heeft ll. Maandag alhier in het openbaar eenige mededeeling betreffende die zending gedaan.

De Heer Mr. H. J. Koenen opende de vergadering met een gebed en met de voorlezing van eenige plaatsen uit het 6de en 8ste Hoofdstuk van de Handelingen der Apostelen. Daarna gaf de Heer Elout lezing der met den Graaf Castigliani, Minister van den Groothertog van Toscane, gevoerde briefwisseling en van het adres aan dezen gerigt, dat evenmin als de eerste poging een gunstigen uitslag had.

Eene schets van den treurigen toestand waarin zich de echtgenooten Madiai bevinden, gedurende de 15 maanden hunner gevangenschap; eenige mededeelingen waaruit bleek dat valsche getuigenis hier het onheil grootendeels had berokkend; de vermelding van het verwerpen van het beroep in cassatie van het geslagen vonnis, niettegenstaande de loffelijke bemoeijingen van den R. C. Advocaat der veroordeelden; eenige bijzonderheden betreffende het bezoek door twee leden der deputatie aan Rosa Madiai in hare cel (de echtgenooten zijn ieder afzonderlijk gekerkerd) bragten; dit alles werd met belangstelling door de talrijke menigte aangehoord.

De droevige indruk van het in Toscane heerschende stelsel, van schending van domicilie, bij vermoeden van overtreding van godsdienstigen of staatkundigen aard, werd daarop door den redenaar met levendige kleuren geschetst, waarna hij lezing gaf van verschillende stukken, door de leden der deputatie aan hunnen voorzitter, en door dezen aan hen gerigt.

Eindelijk berigtte de Heer Elout, dat Graaf Arnim, met eene speciale zending van den Koning van Pruissen bij den Groothertog belast, te Florence aankwam op den dag, dat de deputatie die stad verliet, en dat van diens bemoeijingen nog niets bekend is. Ten slotte werd de hoop uitgedrukt, dat, naar al hetgeen men vernomen en gedaan had, de ongelukkige veroordeelden zullen worden begenadigd, bij de op handen zijnde bevalling der Groothertogin.

De voorlezing van een manifest, door de deputatie gerigt aan de Evang. Christenen in Europa, en waarin o. a. het voorstel gedaan wordt tot het vestigen van een permanent comité, ter bevordering van de belangen der Evangelische kerk, en tot het verleenen van hulp, waar zij mogt worden verlangd, besloot de reeks mededeelingen, die nog werden gevolgd door eenige bijzonderheden betreffende de Evangelische kerk in Toscane, alwaar, in Toscane en omstreken alleen, sedert vijf jaren, 23,000 Protestanten zich bevinden, waartoe de bemoeijingen van een jeugdig ijveraar, die ongenoemd wenscht te blijven, het meest hebben bijgedragen. Door deze Protestanten

was aan de deputatie dank betuigd bij een adres, waarvan de Heer Elout lezing gaf.

De Heer Mr. I. da Costa vatte daarna het woord op, en bragt dank en hulde aan den Heer Elout, ook uit naam der geheele Christenheid, niet alleen van de Protestanten; en wien hij geluk wenschte Nederland bij die gelegenheid te hebben vertegenwoordigd en dat bij eene deputatie onder het Voorzitterschap van Lord Roden, dien hij in eene levendige ontboezeming, als een echten Christen, als een martelaar voor het Protestantismus, als een vriend en vereerder van Oranje aan de vergadering deed kennen.

De Heer Elout antwoordde hierop eenige korte maar kernachtige woorden, nadat hem door den Heer da Costa de broederhand was gereikt. Spreker wekte daarna de vergadering op een gebed Hemelwaarts te rigten voor de verdrukten en de onderdrukkers, welke taak door den Voorzitter, den Heer Koenen werd opgedragen aan den Eerw. Heer Ds. Hasebroek, die hieraan voldeed, en met wiens stichtelijke ontboezeming de bijeenkomst een einde nam.

— Gisteren avond werd hier de eerste openbare vergadering gehouden van het Ned. Genootschap voor de Evangelische Luthersche zending, onder voorzitterschap van Ds. E. C. Lentz.

— Donderdag ll. had alhier eene eenvoudige, maar niet te min indrukwekkende plegtigheid plaats. De Wel-Eerw. Heer Dr. E. B. Swalue, hield op het dek van het voor Java bevrachte barkschip de Valparaiso, eenige uren vóór het vertrek van dien bodem van voor deze stad, eene toespraak tot de bemanning, bestaande uit 16 koppen, waarvan slechts 4 vreemdelingen. Kort en krachtig herinnerde Z. Eerw. aan het eerlijk, maar moeijelijk bedrijf van den zeeman, 't welk nog steeds in eere en achting was in Nederland, wanneer slechts de zeelieden zich waardiglijk gedroegen. Hij vermeldde, hoe hij vóór eenige jaren gelegenheid gehad had, om onze zeelieden, die toen op de Schelde gestationeerd waren, te leeren kennen ook van hunne goede zijde en dat hij alzoo ook belang stelde in hun lot. Hij sprak van de gevaren, waaraan zij blootgesteld waren en vermaande hen, om God steeds voor oogen te houden, onder wiens hoede zij altijd veilig waren. Hij vermaande hen tot ondergeschiktheid aan hunne hoofden, tot vredelievendheid, tot hulpvaardigheid onderling en tot matigheid en zedelijkheid. Den Kapitein beval hij regtvaardigheid, vastheid en welwillendheid aan, en eindigde met een hartelijk gebed, 't welk hij in schrift den gezagvoerder overhandigde, benevens eenige andere gebeden, welke eerstdaags onder den titel: *Gebeden voor Zeelieden*, voor rekening van het Collegie Zeemans-Hoop en ten voordeele van het te stichten Zeemanshuis, in het licht zullen verschijnen. De Kapitein beantwoordde deze toespraak op echte zeemanswijze, waarop de bemanning, waarvan velen hunne tranen niet bedwingen konden, den Predikant een' krachtigen handdruk gaven en beloofden het toegesproken woord te zullen behartigen.

Dit schip vertrekt zonder sterken drank aan boord. De Kapitein vond zeer gemakkelijk eene bemanning, welke op die voorwaarde de dienst aanvaardde. Bij het vertrek van den Predikant hief het scheepsvolk een driemaal herhaald hoezee aan.

Het bleek alzoo bij deze gelegenheid op nieuw, dat ook de zeeman godsdienstig gevoel bezit. Onder Gods zegen kan dit geleid en versterkt worden, en alzoo zal er aan boord meer betamelijkheid zigtbaar zijn; ook in den vreemde zal Neêrland's naam weêr meer in eere komen, en Gods zegen zal rusten op dezen hoofdtak van Neêrland's welvaart. (*Amst. Cour.*)

— Een der Kantonregters alhier heeft dezer dagen een tapper tot eene geldboete veroordeeld, omdat deze aan een weeskind had getapt.

Ook zijn eenige partikulieren tot geldboeten verwezen, naardien ze verzuimd hadden aan de policie de namen der bij hen gehuisveste vreemdelingen binnen 24 uren na hunne aankomst op te geven.

— Voor weinige dagen heeft hier een tamelijk stoute diefstal plaats gehad, in een huis op de Keizersgracht, bij de Weesperstraat. De dieven hebben, zoowel de keuken als de zijkamer, om zoo te zeggen uitgeruimd, en medegenomen wat van hunne gading was; met uitzondering van eene kast, waarin zich zilverwerk bevond, en welke zij, men weet niet door welke reden, onaangetast hebben gelaten. Naar men wil, zoude het goed in eene schuit weggevoerd zijn.

GRONINGEN, 11 November.

Alhier is een ambtenaar van den burgerlijken stand veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 1000, of bij onvermogen tot eene gevangenisstraf van een jaar, wegens het ten huwelijk aanteekenen van een manspersoon, zonder dat het gemelden ambtenaar bij behoorlijk bewijs, afgegeven door den Commissaris des Konings, was gebleken, dat deze aan de verpligtingen, die ten aanzien der Nationale Militie op hem mogten gerust hebben, tot op dat oogenblik voldaan had.

— Ook hier ter stede heeft thans eene benadering van slagtvee plaats gehad, namelijk van vijf koeijen, die door de eigenaren te laag waren aangegeven. Zij zijn hun echter op hun dringend verzoek tegen eene verhoogde waarde weder teruggegeven. Het moge anderen tot waarschuwing dienen.

— Nabij Noorder Hoogebrug, onder Groningen, is een varken, zijnde een barg, op 't hok, dat de buitengewone lengte heeft van 2 Ned. ellen en om den middel 1 el, 9 palm dik is. De ooren van dit dier zijn zoo breed en lang, dat man van den kop niets dan den snuit kan zien. Het is nog geen 4 jaar oud, stamt af van Groninger ras, en wordt op ruim 400 Ned. ℔ geschat.

BREDA, 15 November.

Een jongeling van 21 jaren, P. Marynissen, verliet op den 11den dezer, des avonds het vaderlijke huis, om aan de vreugde der jaarmarkt deel te nemen. Den volgenden morgen ten 2 ure, in eenen zeer beschonken toestand, het nachtelijk gezelschap verlaten hebbende, had men sedert dat oogenblik tot nu toe te vergeefs naar hem gezocht. Als het slagtoffer der verachtelijkste onmatigheid is zijn lijk heden middag ten 2 ure uit de Oude Vest opgevischt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 15 November.

De Nederlandsche Generaal Omphal, vergezeld van den Kapitein Gevers en den Baron Tindal, is hier aangekomen, om de begrafenis van den Hertog van Wellington bij te wonen.

— Een der tot opsporing van Sir J. Franklin uitgezonden vaartuigen, de schroefstoomboot Isabel, is na eenen togt van 4 maanden teruggekomen, zonder eenig spoor van hem te ontdekken. Men meent het nu echter zoo goed als bewezen, dat Franklin de Baffingsbaai niet heeft aangedaan, noch in dat gedeelte der poolstreken schipbreuk heeft geleden.

— Uit onderscheiden streken des lands komen treurige berigten in wegens de schade door hooge vloeden veroorzaakt; verscheidene fabrieken hadden daardoor hunnen arbeid moeten staken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 November.

De President heeft 500 fr. gezonden aan de zuster van Savary, Hertog van Rovigo, Generaal onder het Keizerrijk, geb. in 1774 en in 1833 als Bevelhebber van het leger van Algiers overleden, die te Lyon in zeer behoeftige omstandigheden verkeert.

— De *Moniteur* van heden bevat het volgende: »Buitengewone pogingen en kuiperijen van allerlei aard worden aangewend om onder het volk, op het oogenblik van de plegtige stemming waartoe het geroepen is, de protesten van de onderscheiden partijen te verspreiden. De Regering heeft er geen belang bij, om zich tegen hunne openbaarmaking te verzetten. Zij wil zelve die bekend maken; want bij die groote nationale beweging, welke Frankrijk naar het herstel des Keizerrijks voert, moet de volksmeening ingelicht worden en zijn wil, zonder eenigen dwang geopenbaard, de uitspraak wezen van zijne overtuiging. Men leze dus de manifesten van het revolutionnaire comité te Londen en dat van de verbannen socialistische democraten uit Frankrijk op Jersey verblijf houdende, in algemeene vergadering vereenigd." Na de mededeeling van den tekst dezer stukken, laat de *Moniteur* volgen: »Terwijl men deze verfoeijelijke opruijingen verspreidt, wendt men niet minder pogingen aan, om tot op de meest verwijderde punten van het rijksgebied een protest te verspreiden, hetwelk wij openbaar maken. Het is treurig te zien, dat een Prins, die op edele wijze zijn ongeluk torscht, door een overdreven besef van hetgeen hij meent zijn pligt te zijn, er toe komt om het regt des volks te ontkennen, om zijne Regering te kiezen." De *Moniteur* deelt vervolgens het manifest mede van den Graaf van Chambord, en besluit aldus: »Al deze stukken zijn nu den volke bekend; zijn gezond verstand en zijne vaderlandsliefde zullen nu weten hoe het naar regt handelen moet."

— De leeraars der lyceën zijn gelast een dagboek te houden, waarin zij dagelijks aanteekeningen doen omtrent hunne lessen, en dat wekelijks door den Provisor of Censor zal worden nagezien.

— De indirecte belastingen zullen waarschijnlijk dit jaar 55 millioen meer opbrengen dan in 1851.

— Het getal uitkomende almanakken bedraagt 7000, van deze zijn voor 1853 meer dan 4 millioenen exemplaren getrokken.

— In de omstreken van Rijssel zijn een aantal gedrukte politieke manifesten in beslag genomen; aan de grenzen alleen 175,000, die in twee balen gepakt en in een met stroo beladen wagen waren verborgen.

— De Bisschop van Blois heeft, in navolging van verscheiden andere Prelaten, de Romeinsche liturgie in plaats van de eigenaardige kerkgebruiken der Gallikaansche kerk ingevoerd.

— In den nacht van den 3den zijn te Genua uit het paleis van den Prins Buteno, een' rijken uitgewekene uit Sicilië, terwijl hij afwezig was, al zijn edelgesteenten, ter waarde van ruim $9\frac{1}{2}$ millioen gulden gestolen.

— Een Duitsch blad geeft op tot welke hoogte de Fransche schuldbrieven en spoorwegaandeelen zijn opgedreven; en deelt tot bewijs daarvan de volgende vergelijkende lijst mede:

Op 1 Sept.	de 3 pCt.	75 fr.	Op 3 Nov.	84 fr.
»	de $4\frac{1}{2}$ pCt.	104 »	»	108 »
»	Noordel. Spoorweg-actiën	655 »	»	940 »
»	Straatsburg	586 »	»	940 »
»	Lyon	770 »	»	1040 »
»	Orleans	1427 »	»	1825 »
»	Rouaan	865 »	»	1090 »
»	Havre	365 »	»	575 »
»	Avignon	596 »	»	770 »

Aan de Bank is voorgeschreven, op rente en spoorweg-effecten groote voorschotten te doen. Zij geeft $\frac{3}{4}$ of $\frac{4}{5}$ op die stukken naar de notering der beurs. Nu reeds heeft zij meer dan 40 millioen op staatspapieren en meer dan 45 millioen op spoorweg-actiën voorgeschoten.

LUXEMBURG.

Sedert langen tijd wordt van de zijde der Nederl. Regering bij het Bewind van het Groot-Hertogdom van Luxemburg aangehouden op eene vereffening van dat gene 't welk Nederland vermeent van genoemd Groot-Hertogdom te kunnen vorderen, zonder dat daaraan eenig gevolg is gegeven, en naar men verneemt, moet het Bewind van Luxemburg op eene laatstelijk daartoe strek-

kende aanvrage dezer zijds afwijzend hebben geantwoord. Dien ten gevolge, en om een einde aan dezen toestand te maken, heeft de Nederl. Regering, zoo verzekerd wordt, dezer dagen een maatregel genomen, waarbij aan hare legatiën buitenslands verboden wordt, om, te rekenen van den 1sten November ll., aan de Luxemburgsche onderdanen eenigen diplomatieken bijstand te verleenen. Ofschoon de Luxembursche Regering zeer intijds daarvan onderrigt is geweest, heeft zij deswegens aan de Nederl. nog geenerlei antwoord doen toekomen. Intusschen is de aangelegenheid in de Kamer der Luxemburgsche Afgevaardigden ter sprake gebragt, doch heeft de bewindsman, met het bestuur der buitenlandsche zaken belast, verklaard, dat nog niet konde worden bepaald, of de Groot-Hertoglijke Regering zich, ter wegneming van dit bezwaar, tot de Bonds-vergadering zoude wenden, dan of zij zoude overgaan tot het benoemen van Luxemburgsche Consuls in de voornaamste hoofd- of andere steden. Het schijnt, dat het betoonen van dergelijke onverschilligheid niet heeft nagelaten, buiten af eenige gevoeligheid te doen ontstaan, zoodat men het wenschelijk acht, dat deze moeilijkheden spoedig mogen worden uit den weg geruimd.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Zaturdag den 20sten November 1852, des namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Voordragt tot verkoop der boomen op den Singel tusschen de Rijnsburger- en Morschpoorten, en voorwaarden voor dien verkoop.

2°. Voordragt omtrent de verpachting der poortgelden.

3°. Adres aan den Minister van Justitie betrekkelijk de toelage aan den Commissaris van Policie voor de waarneming van het Openbaar Ministerie bij het Kantongeregt.

4°. Benoeming van 2 leden om met den Burgemeester uit te maken de Commissie voor het teekenen en afgeven van Certificaten voor de Nationale Militie.

Burgerlijke Stand.

Van den 11 tot en met den 17 November 1852.

BEVALLEN: L. Sacksioni, geb. Werdheim, Z. — M. A. Weenig, geb. Grönloh, D. — C. Nieuwenburg, geb. Colpa, Z. — J. Spaa, geb. Korenhof, Z. — H. Lezwyn, geb. de Wever, Z. — L. Molenaar, geb. Bavelaar, Z. levenl. — A. C. Hilvers, geb. van Rooy, Z. — M. E. Molenaar, geb. Barendse, D. — H. Lens, geb. Koornhof, Z. — C. Zoetemelk, D. — J. Barendse, geb. de Fey, D. — M. van der Veer, geb. Kleinhans, D. — C. S. van Werkhoven, geb. Broekveld, Z. — M. J. van Dieren, geb. Kniest, D. — W. R. C. Oortwijn, D. levenl. — A. M. Pierlot, geb. Syst, Z. — J. Hartwijk, geb. Helfensteyn, Z. — C. Lacourt, geb. van Putten, D. — W. A. Bekker, geb. de Bruyn, Z. — M. C. de Vrind, geb. van Buggemen, Z. — C. J. de Kler, geb. Cederhout, Z. — R. Sirach, geb. Hillegeert, Z. — P. van Wittenberg, geb. Schild, D. — M. E. Duurland, geb. Uldrik, Z. — E. C. de Nobel, geb. van Ark, Z. — A. Blansjaar, geb. Korevaar, D. — M. C. van der Linden, geb. Gieze, Z. — M. M. Hollebeek, geb. Craama, Z. levenl. — P. C. J. B. Peltenburg, geb. Casteel, D. — C. van der Zwet, geb. van den Bogaart, D. — E. M. Werner, geb. van Ovos, Z. — J. Montanus, geb. Kriek, D. — W. van der Heyden, geb. van Haarlem, D. — A. Weidema, geb. Smit, D. — T. Jansen, D.

GEHUWD: H. Larrewijn, Jm. en C. Blansjee, Jd. — A. van Es, Jm. en M. J. Planje, Wede. — J. van der Walle, Wedr. en J. C. Wagemans, Jd. — J. Wassenburg, Jm. en W. Bal, Jd. — H. Sas, Jm. en J. C. J. Goddijn, Jd. — J. J. Genet, Jm. en S. Ellens, Jd. — M. Wijtenburg, Jm. en J. W. Zwaanenburg, Jd. — J. de Groot, Jm. en E. Oosterbroek, Jd. — J. J. de Haas, Jm. en J. M. C. Smagge, Jd.

OVERLEDEN: H. Floryn, geb. Leget, 63 j. — S. J. Groot, D., 3 j. — M. Lazie, geb. Griemger, 68 j. — C. van Putten, Z., 2 m. — G. van der Heyden, D., 6 m. — T. Verbiest, Z., 4 w. — M. D. H. Root, D., 2 m. — L. Planje, Z., 6 w. — W. Bergman, Z., 3 w. — J. A. Saxe, 91 j. en 11 m. — B. Bossers, 72 j.

In het Verslag van het verhandelde in den Raad, van Maandag den 15den dezer, op bladz. 4, kol. 1 is in ll. art. 5 vóór het woord: »Diakenen," uitgelaten »aan te wijzen door," zoodat het geheele artikel dus luidt:

5°. Het getal der in het Minnehuis op te nemen bestedelingen wordt voorloopig op drie honderd en twintig bepaald, aan te wijzen door Diakenen der Nederduitsch Hervormde Gemeente, behoudens het regt van den Burgemeester zoo als dit beschreven was in Art. 116 van het tot hiertoe gevigeerd hebbende reglement.

218de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

15de Trekking. No. 15597 een prijs van *f* 50,000. No. 4150 een prijs van *f* 25,000. Nos. 2409, 3154, 12219, 14856 en 18694 ieder een prijs van *f* 1,000.

16de " No. 6932 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste van eene DOCHTER, M. M. ZEEWOLDT, geliefde Echtgenoot van

KATWIJK, 17 November 1852. Dr. H. POLLIJN BUCHNER.

Overleden de Wel-Edel Geboren Heer JAN ADRIAAN SAXE, in leven gepensioneerd *Controleur van 's Rijks Belastingen*, te ROTTERDAM, in den ouderdom van bijna twee en negentig jaren.

LEYDEN, 14 November 1852.

Eenige Kennisgeving. J. J.

Den 17den November 1852 overleed te LEYDEN tot diepe droefheid van haren Echtgenoot en verdere Betrekkingen, bij wie zij bemind en geacht was, Vrouwe MARIA JOHANNA DE HEYDER, Geb. HEKMAN, in den ouderdom van 77½ jaren.

Voor de bewijzen van deelneming aan mij betoond, bij het overlijden van mijn' geliefden Echtgenoot, betuig ik en zijne Betrekkingen mijnen welmeenenden dank.

LEYDEN, 19 November 1852. Wed. J. H. ARENDS, Geb. RIEBEEK.

De Lessen in het **INDUSTRIE-COLLEGIE** zullen geopend worden op Dingsdag den 23sten dezer, des avonds te zeven ure.

LEYDEN, 18 November 1852. A. H. VAN DER BOON MESCH.

J. BUSÉ *te Leyden* heeft aangekregen eene puike Partij Versche Gespeende Zeeuwsche OESTERS à *f* 1,20 en Texelsche à *f* 1,50 de 100, alsmede Nieuwe WINTERZALM. Maakt ook weder klaar HARING, ANSJOVIS, HUZAREN SALADE, Gemarioneerde HARING en PALING. Beste Gebeukte LENG, STOKVISCH, fijn-zoute WINTERHARING, zoete CHINA's APPELEN, beste Malagasche CITROENEN, KASTANJES en AARDAKERS van 10 à 15 Cts. de 5 ons.

H. G. DE BOER

heeft de eer te berigten, dat hij zich nog tot Maandag *uiterlijk* zal bezig houden, met het vervaardigen van **Daguerréotype-Portretten**, enz. gekleurd naar het leven voor den Prijs van *f* 2.— en hooger naar gelang de grootte van het Portret.

☞ Werkzaam Botermarkt, Wijk IV. No. 5.

DU BARRY'S **REVALENTA ARABICA** heeft in mijnen gezondheids-toestand eene hoogst merkwaardige verandering teweeg gebragt, en ik zegen den dag, waarop ik met dit voedsel bekend geworden ben.

VON BIATOSKORSKI,

Kon. Pruiss. Commissaris van Policie in Breslau.

DU BARRY'S Revalenta, een Meel, dat ligt verteerbaar is en de eigenschap bezit, een gedesorganiseerd verterings-orgaan te herstellen en de levenssappen te verbeteren, is in onderstaande Dépots voor 87½ Ct. *f* 2.— *f* 3.50, *f* 8.— en *f* 16 te verkrijgen. Het heeft zeer vele lijders van zeer verschillende ziekten bevrijd, en recommandeert zich door gemakkelijke aanwending, zoowel als door het aanbrengen van zekere en spoedige hulp.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, Sack en Co.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.	Leyden, A. Dirks.
Delft, J. T. Wagner.	Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Gouda, A. Goedraad.	Schiedam, N. Roepius.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 17 November.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{15}{16}$	$63\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	" 3 "	$76\frac{15}{16}$	77	77
Dito dito	" 4 "	$95\frac{3}{8}$	$95\frac{7}{16}$	$95\frac{7}{16}$
Amortisatie Syndicaat	" 3½ "	94	—	—
Handelmaatschappij	" 4½ "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	$94\frac{3}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	" "	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	" 4½ "	101	—	—
Haarlemmermeer	" 5 "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	79	$79\frac{3}{16}$	$79\frac{1}{8}$
Dito dito	" 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	$107\frac{3}{8}$	108	$107\frac{1}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$106\frac{1}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	$96\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1840	" 4 "	$91\frac{1}{2}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	$90\frac{15}{16}$	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	$70\frac{3}{16}$	[illegible]	—
Certificaten van dito	" 6 "	$71\frac{3}{8}$	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4 "	$85\frac{1}{2}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250 "	—	—	—
Dito dito 1835	" 500 "	$162\frac{1}{2}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$24\frac{5}{8}$	$24\frac{11}{16}$	$24\frac{11}{16}$
Dito Obligatiën	" 3 "	$50\frac{9}{16}$	51	$50\frac{9}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$45\frac{5}{8}$	$45\frac{3}{4}$	$45\frac{11}{16}$
Bewijzen Coupons		$3\frac{11}{16}$	[illegible]	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	$86\frac{1}{4}$	—	—
Dito	" 4 "	$69\frac{3}{4}$	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{7}{8}$	—
Dito Nieuwe	" 5 "	$90\frac{1}{2}$	$90\frac{5}{8}$	$90\frac{1}{2}$
Dito 1847	" 2½ "	$39\frac{7}{16}$	$40\frac{1}{2}$	—
BELGIE, Banc.	" 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" 2½ "	$52\frac{13}{16}$	53	53
BRAZILIE, 1824 100 £	5 "	99	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 5 "	$41\frac{1}{4}$	$41\frac{5}{16}$	$41\frac{5}{16}$
Dito dito	" 4 "	$37\frac{3}{4}$	$37\frac{7}{8}$	$37\frac{7}{8}$
VENEZUELA,	" 3½ "	—	—	—
MEXICO,	" 5 "	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{1}{2}$
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{4}{5}$	$4\frac{1}{4}$	$4\frac{3}{16}$

Grieken, $4\frac{5}{8}$ $4\frac{7}{16}$.

Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. 99.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ 3 pCt.

Wissel-Disconto 3. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.